

Чоловік
з моїм іменем

Іван Байдак

Чоловік
з моїм іменем

повість

Харків

2019

УДК 821.161.2
ББК 84(4Укр)
Б18

Моєму татові

Серія «Художня література»

Дизайнер обкладинки Віталій Котенджи

Байдак І.
Б18 Чоловік з моїм іменем : повість / Іван Байдак. – Х. :
Віват, 2019. – 144 с. – (Серія «Художня література»,
ISBN 978-966-942-826-4).

Родвелл Вільямс, інтроверт і книголюб, у букіністичній крамниці натрапляє на таємничі рукописи. І його життя переплітається із цією знахідкою. Він ітима шляхами таємничого автора й водночас розплутуватиме плетиво свого минулого. Достоту він знає одне: ми всі змінюємося та з часом стаємо настільки іншими, що, якби зустрілися із собою колишніми, то навряд порозумілися б чи заговорили...

«Чоловік з моїм іменем» захоплює можливістю ввійти у світ самолізнання, світ, де перетинаються минуле і майбутнє, а найкраща подорож починається, щойно дістаєш шанс повернутися на початок шляху.

УДК 821.161.2
ББК 84(4Укр)

ISBN 978-966-942-826-4 (серія)
ISBN 978-966-942-044-2

© Байдак І., 2018
© ТОВ «Видавництво “Віват”», 2019

1.1

Останнім я продав будинок своїх батьків. Це заслуга (провина) активної роботи набридливого маклера, якому, вочевидь, дуже потрібно було отримати відсоток із продажу. Фінансової необхідності продавати помешкання в мене не було.

За останні три роки я близько сотні разів зустрічався з потенційними покупцями. Ті детально обходили усі куточки, неухважно слухали описи Тоні, ріелтора, однак дуже емоційно складали плани облаштування ділянки, розташування спальних кімнат, кольору стін і підбору меблів. Я мовчки спостерігав, як хтось розпочинав своє життя. Вони не задумувались, що продаж помешкання фактично означав, що чиєсь життя тут нещодавно закінчилося.

Юридичні клопоти доручили сімейному адвокату, від мене вимагалось лише підписати фінальний документ і надати банківські реквізити. Я, здавалося, позбувся потреби за дзвінка їздити на оглядини будинку, хоча водночас втратив вагому можливість підтримувати свою соціалізацію. Мені цікаво було дізнаватися історії людей, які за складного збігу обставин вносили у свої біографії

локацію, що її цілком виправдано можна було б назвати спільною навіть за єдиного перетину наших сюжетів. Можливо, тому мені хотілося продати будинок людям творчих професій. Однак він був банкіром, а вона – адвокатом, тож згодом вони застосують один із прикладів сучасного мінімалізму й знищать залишки збереженого мною вінтажного інтер'єру.

Моїм єдиним особистим простором залишалася маленька двокімнатна квартира, яку я придбав із наміром глобальної життєвої мінімізації – там було все, що мені потрібно для сучасного побуту, та достатньо місця для речей з минулого, які я означив вартими зберігання.

8 Я кинув останній погляд на дім свого дитинства і завів мотор. Свої відчуття я можу порівняти лише з моментом, коли перегортаєш сторінку книжки й раптом розумієш, що вона остання, а ти надто прив'язався до історії.

1.2

Усе закінчується значно раніше. Ти називаєш речі своїми іменами, у тебе зникають сумніви в суспільних змовах, так само як і страх бути обдуреним. Ти спокійно реагуєш на більшість подій, знаходиш раціональність в алогічних законах. Усе, що тебе хвилює, – це закриті фінансові зобов'язання та необхідна норма зданої крові як седативний засіб власного альтруїзму. У тебе давно не було справжніх розмов – тих, де намагаєшся наполягти на своєму чи зрозуміти суть позиції співрозмовника. Радше – ти киваєш у відповідь, говориш, коли настає твоя черга, та волієш не знати зайвої інформації, яка б ускладнила сприйняття людей. Частіше – свідомо уникаєш її.

9 Відтепер ти – беземоційний споглядач. Виконуєш низку автоматичних завдань, що підтримують фізичну життєдіяльність, мінімально контактуєш з оточенням, а щоденний список справ, що мали б викликати якісь емоції, створює лише відчуття завершення. Причинно-наслідковий зв'язок дій давно відомий, сценарій передбачуваний, тому рівень інтересу послаблюється. Ти помічаєш, що частіше вдаєшся до спогадів, аніж до планів, а останні скасовуєш через звичний рівень комфорту, називаючи подібні винятки авантюрою. Із плином часу стає також важко впускати в життя нових людей, вводити в сюжет, пояснювати незрозумілі епізоди. Людей, які здатні розібратися самостійно, відчуваєш одразу. Простіше з тими, яким потрібен ти тепер. Таким, яким став, або таким, яким хочеш здаватися.

Дивна річ – спогади. Події, які пригадую, здаються наче не з мого життя, хоча я точно пам'ятаю, що вони відбувалися саме зі мною. Це відірвані від реальності епізоди, як уривки улюблених книг чи моменти фільмів, які запам'ятав настільки добре, наче став їх безпосереднім свідком. Ти знаходиш старі документи та листи. На них вказано твоє ім'я, чи то нотифікація публічної особи, з якою тебе асоціюють. Чоловік на раритетних чорно-білих фотографіях справді чимось тебе нагадує, хоча говорять, що у світі можна знайти до семи двійників. Деякі, здебільшого приємні, історії ти навмисно переказуєш, щоб не забути самому (при цьому використовуєш минулий час і розповідаєш немов про іншу особу). Коли говориш про себе в розрізі двадцятилітньої давності, то, гадаю, варто вживати третю форму.

Згодом ти усвідомиш, що проживаєш декілька життів і попередні можна було б приховати, якби не спогади чи матеріальні докази. Ми всі змінюємося та стаємо настільки іншими людьми, що, якби сіли навпроти нас колишніх, то навряд порозумілися б. Твій організм упродовж його біологічного функціонування дає притулок декільком особистостям. Вони мають спільну історію, але не мають нічого спільного за своєю суттю. Їх просто спіткала випадковість жити в одному тілі. Я знаю всіх своїх попередників, не тому, що вони мені близькі, – просто добре запам'ятав їхню історію.

1.3

Доречно буде розповісти про важливість у моєму житті щоденника. Хоча записник, який я завжди носив із собою у лівій внутрішній кишені піджака, слід, певно, називати за своєю функцією нотатником. Я часто перепрошував співрозмовників, витягав блокнот і старанно записував думки чи ідеї. Найближчі друзі мали при собі ручку – на випадок, якщо чорнило моє закінчиться.

Нотатник, а не щоденник, бо ці записи не мали регулярності нотувань. Він не містив визначних дат чи нагадувань, я не випишував туди особисті переживання – лише детально описував певні епізоди з життя.

На момент написання цих рядків таких блокнотів – сімнадцять. Вони є певним маніфестом, хоча я не розглядаю їх як життєву хронологію, не аналізую події в часовій послідовності – я просто відкриваю випадкову сторінку та намагаюсь зрозуміти її.

Я знаю, що 8 липня 1975 року Родвелл прогулювався пірсом і скуштував морозиво у невеличкому сімейному кафе, що працює, за чиймись твердженнями, з 1956 року. Морозиво було несмачним, але Родвеллу сподобалася атмосфера закладу, тому він провів у ньому півгодини. Я знаю, що за цей час він встиг помітити, що стрілка його годинника зупинилася, тож він може спізнитися на вечірнє читання поезій; що він приглянув за дівчатками-близнючками, поки мама купувала для них морозиво, а потім у тій же черзі примітив симпатичну білявку в бірюзовій сукні й наступні два дні не міг забути її погляду. Забув, бо, коли вирішив знайти її в натовпі, зауважив свій інтерес